

Maig 2015

PATRIMONI HISTÒRIC ESPANYOL

Quan parlem de Patrimoni Històric Espanyol (PHE) podem tenir la falsa creença de considerar que les obres que no tinguin certa antiguitat no són PHE o que una obra d'art contemporani d'un autor viu no pugui considerar-se part del PHE. Gens més lluny de la realitat.

La Llei afirma que formen part del PHE “Els immobles i els objectes mobles d'interès artístic, històric, paleontològic, arqueològic, etnogràfic, científic o tècnic. Així mateix, formen part del mateix, el patrimoni documental i bibliogràfic, els jaciments i zones arqueològiques, així com els llocs naturals, jardins i parcs que tinguin valor artístic, històric o antropològic”.

La Llei, per tant, no diferencia entre obres d'art que siguin de propietat pública o propietat privada, ni entre obres que pertanyin a un propietari nacional o estranger, ni tampoc fa referència a l'origen, ús, antiguitat o valor de les mateixes.

Així, és possible que una peça d'un autor estranger que pertany a una família espanyola formi part del PHE i que una peça d'un autor espanyol sigui adquirida per un estranger i no deixi de formar part del PHE. D'igual forma és possible que una obra d'art contemporani d'un autor viu pugui considerar-se PHE.

La Llei estableix diferents nivells de protecció en funció de l'obra que es tracti. De fet és l'obra la que determina el nivell de protecció i no el seu propietari.

El valor El Patrimoni Històric Espanol (PHE) és molt extens –recordem que és possible que una obra d'art contemporani d'un autor viu pugui considerar-se PHE–.

Lògicament, no totes les obres d'art són de la mateixa categoria ni la Llei els atorga el mateix nivell de protecció. Per posar un exemple, no és el mateix de cara al PHE “Les Meninas” de Velázquez que una obra d'un artista viu emergent (encara que no cal oblidar que l'art contemporani actual és el nostre patrimoni històric futur).

Recordem que l'obra d'art podem dir que té la seva vida pròpia amb independència de qui sigui el seu propietari i que és l'obra la que determina la categoria en la qual ha de ser inclosa i, segons aquesta categoria, el nivell de protecció que ha de tenir.

La Llei de PHE tres categories diferents amb tres nivells de protecció diferents:

- Els Béns d'Interès Cultural (BIC), mobles o immobles, que tenen la màxima protecció i tutela.
- Els béns inclosos en l'Inventari General de Béns Mobles (IGBM) que posseeixen una singular rellevància i un nivell de protecció menor que els BIC.
- I un tercer bloc residual, compost pels béns que formen part del PHE i que tenen un valor històric o artístic però que no poden integrar-se en cap de les dues categories anteriors i posseeixen un nivell de protecció molt inferior als dos anteriors.